

Förberedelser inför koloskopi och gastroskopi

Du har fått en tid för endoskopiska undersökningar av tjocktarm och matstrupe, magsäck och tolvfingertarm.

För att kunna genomföra undersökningarna krävs en hel del förberedelser. Det är viktigt att tjocktarmen är tömd (laxerad) och att magsäcken är tom.

- Var god och läs igenom all information minst en vecka innan så att du kommer förberedd till mottagningen. **Observera** att förberedelserna börjar en vecka innan undersökningarna.
- Om du är **insulin- eller tablettbehandlad diabetiker** ska du kontakta ditt diabetesteam på vårdcentralen i god tid innan undersökningarna för att rådfråga om eventuella dosändringar i medicineringen.
- Om du behandlas med **järntabletter** ska du göra ett uppehåll med dessa en vecka innan undersökningarna.
- **Bulkmedel**, till exempel Lunelax och Inolaxol, kan du ta fram till tre dagar innan undersökningarna.
- **Övriga mediciner**, till exempel blodtrycksmediciner, kan du ta som vanligt.
- Om du har **pacemaker eller implanterad defibrillator (ICD)** ska du ringa oss på endoskopimottagningen (tel.nr. på nästa sida).

Om du behandlas med blodförtunnande medel:

-Ring oss på endoskopimottagningen snarast om du behandlas med något av följande läkemedel (om det inte framgår av kallelsetexten hur du ska göra med läkemedlet). Du får då besked från oss om du ska göra uppehåll med medicineringen inför undersökningen.

<i>Substansnamn:</i>	<i>Till exempel:</i>
Klopidogrel	Clopidogrel, Plavix
Prasugrel	Prasugrel, Efient
Tikagrelor	Brilique
Dabigatranetexilat	Pradaxa
Rivaroxaban	Rivaroxaban, Xarelto
Apixaban	Eliquis
Edoxaban	Lixiana

-Om du behandlas med **Waran** (Warfarin):

Ring AK-mottagningen (tel.nr på nästa sida) minst en vecka före undersökningen.

Du ska även ta ett PK-prov på undersökningssdagen. **Ring laboratoriemedicin** (tel.nr på nästa sida) i god tid och boka din provtagning. Om du fått en provtagningslapp med i denna kallelse så ska du ta med den till lab.

-Om du behandlas med **Trombyl** (Acetylsalicylsyra) behöver du inte höra av dig. Fortsätt behandlingen som vanligt om vi inte ger annat besked.

Information om koloskopi

Undersökningen innebär att en kameraförsedd mjuk slang förs in via ändtarmen genom hela tjocktarmen och eventuellt en bit upp i tunntarmens nedre del. Bilden från kameran överförs till en TV-skärm så att tarmens insida kan inspekteras noggrant. Om det behövs kan skopisten ta små vävnadsprover från tarmens slemhinna för mikroskopisk undersökning.

Det kan också bli aktuellt att utföra mindre kirurgiska ingrepp via slangen, exempelvis borttagande av polyper. Undersökningen tar ca 15 - 60 minuter.

Förberedelser: Innan man undersöker tjocktarmen måste denna vara helt ren för att undersökningen ska kunna genomföras. Kvarvarande innehåll kan i värsta fall dölja sjukliga förändringar och det kan bli nödvändigt att göra om undersökningen. Ren tarm medför också att undersökningstiden förkortas och eventuellt obehag minskas. För att tömma tjocktarmen ska du laxera enligt särskild instruktion.

Observera att förberedelserna börjar veckan innan undersökningen. Du ska då inte äta fiberrik mat, till exempel grovt bröd, fröer, kärnor, fiberrika grönsaker och fruktskal. Två dagar innan undersökningen börjar själva laxeringen.

- **Följ våra instruktioner noggrant. En ren tarm är förutsättningen för en lyckad undersökning. Med kallelsen bifogas utförlig instruktion om förberedelserna.**

Efter undersökningen kan du äta och dricka som vanligt igen.

Information om gastroskopi

Undersökningen innebär att en kameraförsedd mjuk slang förs via munnen genom matstrupen, ner i magsäcken och ut i övre delen av tolvfingertarmen. Bilden från kameran överförs till en TV-skärm så att slemhinnan kan inspekteras noggrant.

Om det behövs kan skopisten ta små vävnadsprover av slemhinnan för mikroskopisk undersökning. Det kan också bli aktuellt att utföra mindre kirurgiska ingrepp via slangen, exempelvis borttagande av polyper. Undersökningen tar 5-10 minuter.

Förberedelser: Du ska följa instruktionerna angående laxeringen inför koloskopin, **men inte dricka** något de närmaste **TVÅ timmarna innan** undersökningen. Det är viktigt att magsäcken är tom vid gastroskopin.

Innan undersökningen får du spraybedövning i svalget. **Efter sprayen får du inte äta och dricka på en timme** på grund av att det finns risk att du sväljer fel när bedövningen sitter i. Oftast räcker det med svalgbedövning, men lugnande och smärtstillande rekommenderas.

Det är individuellt hur undersökningarna upplevs. Vi sätter alltid en infart i ett blodkärl i armen innan undersökningarna börjar så att vi kan ge avslappnande och smärtstillande medicin. **Om du får avslappnande eller smärtlindrande medicin i samband med undersökningarna får du inte köra bil under resten av dagen.**

Det kan vara svårt att beräkna tidsåtgång för en undersökning. Det kan därför uppstå viss väntan. Vår ambition är dock att ingen undersökning ska påbörjas senare än en timme efter angiven tid.

AK-mottagning NÄL

Telefon: 010 - 435 48 30

Telefontider: mån-tors 09:00-10:00, 14:00-15:00, fre 9:00-10:00

Laboratoriemedicin, NU-sjukvården

Telefon: 010 - 435 27 01

Telefontider: mån-ons 10:30-14:30,
tors-fre 10:30-14:00
lunchstängt 12:00-13:00

Endoskopimottagningen, NU-sjukvården Telefon: 010-435 35 80 mån-tors 08:00-11:00
fre 08:00-10:00